

ÖZET

Zorunlu hücre-içi protozoon olan *Theileria annulata* apikompleksa filumunda yer alır ve sığırlarda tropikal theileriosis'in (Tropical Theileriosis) etkenidir. *T. annulata*'nın vektörü *Hyalomma* soyuna ait kenelerdir. *Theileria* sporozoitleri sığırların lökosit hücrelerine girerek çok çekirdekli şizont formunu oluştururlar ve enfekte ettiği konak hücrenin metabolik aktivitesini değiştirirler. Enfekte lökositler apoptoza uğramazlar, kanser hücreleri gibi kontrolsüz olarak çoğalırlar.

AP-1 transkripsiyon faktörü farklılaşma, çoğalma ve apoptozis gibi birçok hücre işlemleri kontrol eder. AP-1, *Theileria* ile enfekte lökositlerin transformasyonunda rol oynamaktadır.

T. annulata makroşizontu tarafından eksprese olan Ta9 olarak bilinen TA15705 proteini sitotoksik T hücreleri ve B hücreleri tarafından tanınmaktadır. Bu çalışma, Eylül 2008-Ekim 2009 tarihleri arasında TA15705 proteininin karakterize edilmesi ve aynı proteinin parazit tarafından indüklenen AP-1 aktivasyonundaki rolünün belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu çalışma ile TA15705 proteininin *Theileria* ile enfekte hücrelerin transformasyonunda rol oynayan AP-1 transkripsiyon faktörünün aktivasyonunu indüklediği belirlenmiştir. Ayrıca TA15705 proteininin enfekte B lenfosit ve makrofaj hücrelerinin sitozolünde ve daha yoğun olarak parazitin hücre içinde yerleştiği bölgelerde lokalizasyon gösterdiği saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: TA15705, AP-1, *Theileria annulata*, Apoptozis